

ME BTK
Modern Filológiai Intézet
Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék

Társadalomtudományi és gazdasági szakfordító szakirányú továbbképzés

Tájékoztató a feladatokról, a szemináriumi dolgozatról, a szakdolgozatról és a záróvizsgáról

Az első félév lezárásának követelményei:

- 1) Zárthelyi dolgozatok megírása, házi feladatok, szemináriumi dolgozatok, fordítások határidőre történő elkészítése,
- 2) Példatár elkészítése (átváltási műveletek),
- 3) Félévi fordítási feladat elkészítése és leadása a tanszékre.

Megjegyzés: A gyakorlati órákon kötelező a részvétel. Tantárgyanként már háromszori hiányzás esetén az oktató tanár megtagadhatja az aláírást vagy beszámolóra kötelezheti a hallgatót.

Az ismeretek ellenőrzési rendszere: Az ismeretek ellenőrzési rendszere a tantervben előírt gyakorlati jegyek megszerzéséből, kollokviumok letételéből, fordítási kötelezettség teljesítéséből, a diplomamunka elkészítéséből, valamint a záróvizsgából tevődik össze. Minden gyakorlati foglalkozás gyakorlati jeggyel és minden elméleti előadás kollokviummal zárul.

Értékelés: A tanárok az eredményeket 1-5-ig terjedő skálán értékelik. Az a hallgató, aki bármely tantárgyból nem szerez aláírást, vagy bármely vizsgán elégtelen osztályzatot kap, tanulmányait a II. félévben nem folytathatja.

I. SEMINÁRIUMI DOLGOZAT: FÉLÉVI FORDÍTÁS - I. félév

- 10.000 leütés terjedelmű idegen nyelvű szakszöveg fordítása magyar nyelvre (szóköz is beleszámít),
- 5.000 leütés terjedelmű magyar nyelvű szakszöveg fordítása idegen nyelvre (szóköz is beleszámít).

A fordítások szövegének kiválasztása: I. félév október

A fordítások elkészítésének és leadásának határideje: I. félév december

RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓ A FÉLÉVI FORDÍTÁSI FELADATRÓL

(I. félév: 10.000 leütés + 5.000 leütés)

1. A két, különböző irányú fordítást (idegen nyelvről magyarra, illetve magyarról idegen nyelvre) külön **címoldallal** kell ellátni, amelyen az alábbiakat kérjük feltüntetni:

- a) Az eredeti mű szerzőjének neve,
- b) Az eredeti mű címe,
- c) A mű bibliográfiai adatai (megjelenés helye, ideje, kiadó),
- d) A fordító neve, a szak elnevezése, a fordító telefonszáma, E-mail címe.

2. A fordításokat az eredeti szöveggel vagy annak másolatával együtt **két külön dossziében lefűzve, de szétszedhetően** kérjük leadni. Minden hallgatónak tehát **2 külön dossziét** kell leadnia, mert más-más oktató fogja javítani az idegen nyelvről magyarra és a magyarról idegen nyelvre készült fordításokat.

3. A dolgozatokat az alábbi formázásokkal kérjük elkészíteni:

- Betűtípus: Times New Roman
- Betűstílus: normál
- Betűméret: 12 pt
- Betűszín: automatikus
- Igazítás: Sorkizárt
- Behúzás: balra: 0 cm, jobbra: 0 cm
- Térköz: előtte és utána: 0 pt
- Sorköz: dupla

A szöveg tartalmi kiemelési (bekezdések címei, fontosabb adatok) formázhatók (kövérítés, dőlt szedés stb.).

A fordítások értékelésének módja:

A hibák súlyozásánál meg kell különböztetni a **megértési** és **megformálási** hibákat, jóllehet ezek nem mindig különülnek el élesen.

- *Ha a fordítás javítás nélkül közölhető (a "közlhető" terminust átfogó értelmében használjuk) – jeles (5).*
- *Ha egy megértési hiba és néhány kisebb – szószinten javítható – megformálási hiba van benne – jó (4).*
- *Ha két megértési hiba és több – csak mondatszinten javítható – megformálási hiba van benne – közepes (3).*
- *Ha három megértési hiba van benne – elégséges (2).*
- *Ha a megértési hibák száma háromnál több – elégtelen (1).*
- *Ha a vizsgázó nem ismeri a célnyelv helyesírási és központozási szabályait – elégtelen (1).*

Nyelvi közvetítők esetében az anyanyelv és az idegen nyelv helyesírási és központozási szabályainak ismerete a szakmai kompetencia minimuma. Ennek hiányában szakfordítói képesítés *nem adható*. Helyesírási hibákat tartalmazó dolgozat esetén nincs szükség lektorálásra, az elégtelen osztályzat indoklásaként elég a helyesírási hibákat megjelölni.

II. SZAKDOLGOZAT (DIPLOMAMUNKA) - II. félév

A szakdolgozat öt évnél nem régebbi, társadalomtudományi vagy gazdasági szakszöveg fordítása, a felhasznált irodalommal, kommentárral és terminusjegyzékkel ellátva.

A szakdolgozat 2 fő részből áll:

- 1) 10.000 leütés terjedelmű idegen nyelvű szöveg fordítása magyarra (szóköz is beleszámít), valamint az ehhez kapcsolódó, minimum 4.000 leütés terjedelmű, *magyar* nyelven írt értekezés a fordítás során felmerült problémákról (szóköz is beleszámít),
- 2) 5.000 leütés terjedelmű magyar nyelvű szöveg fordítása idegen nyelvre (szóköz is beleszámít), valamint az ehhez kapcsolódó, minimum 3.000 leütés terjedelmű, *idegen* nyelven írt értekezés a fordítás során felmerült problémákról (szóköz is beleszámít).

A szakdolgozat leadási határideje: II. félév április

RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓ A SZAKDOLGOZAT ELKÉSZÍTÉSÉRŐL

A szakdolgozat kreditértéke: 10 kreditpont.

1. SZÖVEGKIVÁLASZTÁSI SZEMPONTOK:

- SZAKSZÖVEG = szakember által írt és szakmai közönségnek szóló szöveg.
- Öt évnél nem régebbi társadalomtudományi vagy gazdasági szakszöveg.

2. A SZAKDOLGOZAT FORMÁJA:

A szakdolgozatot egy kötött és egy fűzött példányban kell leadni! (A fűzött példányt a védés után a hallgató visszakapja.)

Borító:

Felül: BTK címere
Középen: Szakdolgozat (24-es betű, félkövér)
Alul: a hallgató neve (14-es betű)
a szak elnevezése (Társadalomtudományi és gazdasági szakfordító szakirányú továbbképzés)
az elkészítés évszáma (14-es betű)
(a kötött példányon): A hallgató neve és az elkészítés évszáma

Gerinc

Címoldal (belül):

Felül: **FORDÍTÁS ANGOLRÓL (NÉMETRŐL, OROSZRÓL) MAGYARRA**
FORDÍTÁS MAGYARRÓL ANGOLRA (NÉMETRE, OROSZRA)
Középen: Az eredeti szöveg szerzője, címe és pontos bibliográfiai adatai
Alul: A konzulens tanár neve, a hallgató neve és a szak elnevezése

A diplomamunkára vonatkozó egyéb formai követelmények meghatározása a Miskolci Egyetem BTK központi *Szakdolgozatkészítési Szabályzata* szerint történik.

3. A SZAKDOLGOZAT TARTALMA

A SZAKDOLGOZAT KÉT RÉSZÉNEK FELÉPÍTÉSE (külön-külön!):

- i. Szakdolgozat feladatkiírás
- ii. Konzultációs lap
- iii. Eredetiségi Nyilatkozat
- iv. Belső címlap
- v. Tartalomjegyzék
- vi. Esetleges mottó, köszönetnyilvánítás

1. Bevezetés a következő szempontok alapján:

(1-2 oldal a célnyelven, idegen nyelvű szöveg fordítása magyarra: magyar nyelven; magyar nyelvű szöveg fordítása idegen nyelvre: idegen nyelven)

- a szakdolgozat témája
- a forrásnyelvi szöveg pontos adatai,
- a szöveg szerzőjének rövid bemutatása,
- utalás a szöveg keletkezésének vagy megjelenésének körülményeire, helyére és idejére,
- a szöveg céljának rövid leírása,
- a szöveg és a fordítás várható célcsoportjának rövid jellemzése,
- a szöveg nyelvezetének, stílusjegyeinek rövid jellemzése,
- a szöveg témájának rövid összefoglalása, főbb fogalmak értelmezése,
- párhuzamos szövegekre való hivatkozás, azok szókincsének feldolgozása,

A bevezetést lehet vázaltszerűen, pontokba szedve, nem összefüggő szöveggé is elkészíteni, a lényeg, hogy egyértelműen tartalmazza a fentieket. A bevezetésből ki kell derülnie, hogy a fordító végig elolvasta a fordítandó szöveget, megvizsgálta annak környezetét, „mindent tud a szövegről”, hasonló szövegeket keresett a célnyelven, annak terminológiáját és kifejezéseit feldolgozta.

2. Szójegyzék - előzetes szószedet készítése a fordításhoz a párhuzamos szövegek alapján, a téma bemutatása céljából. (1-2 oldal)

3. Az eredeti szöveg (fénymásolat, letöltött, begépelte vagy szkennelt formában)

4. A fordítás

5. A fordító kommentárja a célnyelven (minimum 4.000 leütés magyar nyelven, illetve minimum 3.000 leütés idegen nyelven)

Itt a fordító összefüggő szövegben, majd végjegyzettel jelölt utalási sorrendben, pontokba szedve írja le, miért döntött az adott fordítói megoldás mellett (pl. internetes keresés eredményeként, kézikönyvekben való utánanézés, szakemberrel folytatott konzultáció, párhuzamos szövegek, stb.). Leírhatja, miért okozott nehézséget az adott szövegrész fordítása, és hogyan próbálta azt kiküszöbölni. Meg kell fogalmazni, mennyiben volt a fordítás nehezebb vagy könnyebb, mint ahogyan azt a szöveg első elolvasása után gondolta.

6. Összefoglalás

A fordítással és a fordítás folyamatával kapcsolatos általános észrevételek, tanulságok és következtetések összegzése a célnyelven.

7. Források (kategorizálva, azon belül szerzők vezetékneve szerint betűrendben)

- szótárak (egy- és kétnyelvű szótárak konkrét megnevezése, elérhetősége stb. a forrás- és a célnyelven),
- fordításelméleti szakirodalom,
- internet, hivatkozások,
- lexikonok, enciklopédiák a forrás- és a célnyelven,
- kézikönyvek (a témával kapcsolatos szakismeretek elmélyítését szolgáló olvasmányok) a forrás- és a célnyelven,
- párhuzamos szövegek a forrás- és a célnyelven,
- egyéb segédeszközök (szerzőtől, szakemberektől, szakintézményektől kapott felvilágosítás).

8. Mellékletek

A párhuzamos szövegekből 5 oldal a forrásnyelven és 5 oldal a célnyelven fénymásolatban, letöltött vagy szkennelt változatban.

9. CD

További mellékletként a teljes szakdolgozatot pdf formátumban CD-n a szakdolgozat fedelének hátsó (belső) oldalán belül elhelyezve csatolni kell (a hallgató nevével és a dolgozat címével ellátva).

III. ZÁRÓVIZSGA

A záróvizsgára bocsátás feltételei: Az intézményi tantervben előírt követelmények teljesítése, valamint az opponens által elbírált és elfogadott diplomamunka.

A záróvizsga részei:

1) Zárthelyi fordítás:

- 3.000 leütés terjedelmű szöveg fordítása idegen nyelvről magyarra,
- 1.500 leütés terjedelmű szöveg fordítása magyarról idegen nyelvre.

2) A szakdolgozat védeése szóban: a szakdolgozat két részének bemutatása prezentáció (ppt vagy prezi) formájában a célnyelven (1. idegen nyelven, 2. magyar nyelven), melyeknek részei egyenként:

- a) a szakdolgozat rész átfogó bemutatása,
- b) a bírálatban szereplő elméleti és gyakorlati kérdésekre kidolgozott válaszok ismertetése.

A prezentáció időtartama:

1. Idegen nyelvű rész védeése: 10 perc
2. Magyar nyelvű rész védeése: 10 perc

A zárthelyi fordítás időpontja: II. félév május

A záróvizsga időpontja: II. félév május/június

További információ:

Dr. habil. Dobos Csilla intézetigazgató egyetemi docens

e-mail: doboscsilla52@gmail.com

mobil: 20/493-4184